

PLA DE VOLUNTARIAT DE LA “FUNDACIÓ P. GUNÉ”

1. Introducció

Fundació Guné és una entitat sense ànim de lucre i d’iniciativa social que té com a missió contribuir al desenvolupament de zones rurals del Senegal, des d’una actuació transversal, que permeti un creixement sostenible de les comunitats mitjançant l’enfortiment del teixit socioeconòmic local i sempre tenint en compte la perspectiva de gènere.

La missió de la Fundació a Catalunya és dinamitzar activitats que fomentin la cohesió social, el coneixement i respecte de l’altre des de la diversitat, la pluralitat i la riquesa

Aquest any, coincidint amb el 10è aniversari de la Fundació i de l’Any Internacional dels Voluntaris, ens hem proposat elaborar el Pla de Voluntariat per tal d’iniciar una gestió del voluntariat de qualitat.

Considerem important emmarcar les pràctiques voluntàries d’aquelles persones que volen dedicar una part del seu temps lliure a tasques voluntàries dins la nostra fundació.

Per aquest motiu, aquest Pla de Voluntariat pretén contextualitzar les tasques de voluntariat d’acord amb la normativa vigent, valorar la feina realitzada per les persones voluntàries i que serveixi de plataforma per impulsar noves activitats de voluntariat que afavoreixin la nostra missió.

Finalment la nostra intenció també és formar part de la Xarxa Catalana de Voluntariat.

2. Justificació

Des de la seva creació, la Fundació Guné ha comptat amb la col·laboració de persones que, de forma totalment altruista i voluntària, ens han dedicat temps i esforços. Actualment, en el funcionament de l’entitat, continua havent-hi activitats en les que comptem amb persones voluntàries.

Considerem que després d’aquests 10 anys de funcionament de l’entitat i on el voluntariat hi ha tingut el seu paper específic, cal regular-ho i elaborar aquest Pla de Voluntariat per tres raons concretes:

1. Per regular les tasques del voluntariat d’acord amb la normativa vigent
2. Per donar més valor a les tasques de voluntariat
3. Per impulsar noves formes de voluntariat dins l’entitat

Així mateix, considerem que és important donar-hi un altre impuls i projectar-lo a l’entorn comunitari com una manera més d’aconseguir la implicació social. Des de l’entitat considerem molt important la sensibilització i conscienciació ciutadana i considerem que una manera de fer-ho, és a través del voluntariat

3. La nostra visió del voluntariat

Per definir el voluntariat, el nostre marc de referència serà el definit per l'Institut Català del Voluntariat (INCAVOL), "A Catalunya s'entén per voluntariat el conjunt de persones que efectuen una prestació voluntària de serveis cívics o socials, sense compensació econòmica, dins del marc d'una organització estable i democràtica sense afany de lucre, que comporti un compromís d'actuació a favor de la societat i la persona.

Considerem que el voluntariat té un paper molt concret dins la nostra entitat que és complementari al treball professional (en cap cas el substitueix) i aporta una altra visió del treball realitzat per l'entitat.

Els professionals i el voluntariat han de compartir el projecte de l'entitat on treballen. La diferència ve donada pel tipus de vinculació (no és una relació laboral) i pel tipus de tasca que desenvolupen (tasques de suport).

Considerem que el voluntariat:

- Proporciona un reconeixement a l'entitat en la què participen les persones voluntàries
- Desenvolupa un paper de "informació i sensibilització" social: el treball amb voluntariat té un efecte multiplicador, ja que aquest transmet la seva experiència a amistats, família, coneguts, etc.
- Proporciona noves idees: són persones que provenen d'altres disciplines, d'altres treballs professionals i amb experiències vitals diferents. L'entrada de persones voluntàries sempre aporta "aire fresc" a una entitat
- Aporta valor solidari a l'entitat
- La vivència d'amistat i d'intercanvi emocional i personal, doncs s'estableix una experiència íntima individual difícilment substituïble
- La possibilitat de relacionar-se amb una pluralitat de persones ampliant així el marc de relacions, experiències i vivències.

Fundació Privada Guné aporta al Voluntariat:

- Facilita oportunitats de participar a la comunitat, amb la finalitat de contribuir a projectes que tenen com a objectiu sensibilitzar, informar i conscienciar als ciutadans i ciutadanes sobre altres realitats a fi de crear una societat més coneixedora d'altres realitats, més cohesionada, i amb més empatia i respecte envers l'altre.
- Aporta experiències que contribueixen al creixement personal
- Proporciona al voluntariat un reconeixement a la seva tasca, tant a nivell intern (dins la Fundació) com extern (a la comunitat).
- Promou el coneixement de la vida "associativa" a través de diferents canals de participació
- Facilita informació i formació relacionada amb la tasca que desenvolupa i amb el col·lectiu amb el que treballarà
- Aporta una trajectòria històrica com a entitat. El voluntari passa a formar part d'una organització amb una missió i uns principis valorats i reconeguts socialment.

- Fa partícip a la persona voluntària als valors de l'entitat
- Afavoreix el sentiment de pertinença a un grup que promou la transformació social a favor de la cohesió social
- Recolza la seva acció voluntària amb un suport professional

4. Perfil i funcions de les persones voluntàries

Perfil

Podem parlar d'un perfil bàsic que ha de complir la persona voluntària al marge de l'activitat que desenvolupi:

- Tenir més de 16 anys
- Comptar amb una estabilitat emocional, responsabilitat i compromís adequats pel desenvolupament de la seva activitat com a voluntari.

Als requisits bàsics hi podem afegir uns elements fonamentals que formen part de l'essència de la mateixa acció voluntària:

- Disposar de temps lliure suficient
- Respectar la confidencialitat de la informació que es proporioni
- Tenir una actitud positiva, oberta i compromesa

En funció de les tasques voluntàries a desenvolupar i el servei on s'emmarquin, es pot acotar aquest perfil

Funcions

A nivell general podríem dir que les funcions de la persona voluntària són dues.

Respecte el voluntariat per a participar projectes d'Educació per al Desenvolupament o de sensibilització a Catalunya:

- Acompanyar i donar suport a projectes que fomentin la cohesió social, la diversitat i una educació pel desenvolupament.
- Contribuir en les tasques de difusió i comunicació de les activitats dels projectes.
- Donar suport al cap de projectes en temes administratius

Referent a un voluntariat per donar suport a la difusió, comunicació de l'entitat, i accions de captació de fons:

- Donar suport a les tasques de comunicació de l'entitat
- Fer seguiment i actualitzar les informacions que es penjen a través de les xarxes socials (web, bloc, facebook de l'entitat)
- Contribuir a les tasques de captació de fons i de nous socis
- Comprometre's amb la missió i els objectius de l'entitat

S'ha de tenir en compte que la tasca de les persones voluntàries és complementària a la tasca professional. En aquest sentit, no pot suplir les funcions dels professionals.

Així mateix s'han de tenir en compte els límits que ha de tenir la persona voluntària en el desenvolupament de les seves funcions. Així doncs s'exclouen:

- Funcions la finalitat de les quals és aconseguir algun benefici per a la persona que les realitza
- Tasques que, pel seu grau de responsabilitat, han de ser realitzades per personal especialitzat com:
  - representació davant l'administració, gestió del pressupost de projectes, informes de seguiment, relació directa amb els socis,
  - Funcions que exigeixin hores de dedicació excessiva de forma permanent, ja que es podria tractar de "mà d'obra barata".

5. Motivacions de la persona voluntària

Per mantenir la motivació de les persones voluntàries des de Fundació Guné es vetllarà per afavorir el sentiment de pertinença i el compromís amb la filosofia i els valors de l'entitat, i reconèixer la tasca que realitzen les persones voluntàries.

En aquest sentit es promourà la participació amb canals d'informació clars i concrets que permetin que les persones voluntàries s'identifiquin i se sentin partícips de Fundació Guné.

Algunes formes de valoració de la tasca voluntària que volem portar a terme són:

- Informació regular de la Fundació
- Correu electrònic Fundació
- Tenir una persona de referència
- Valorar i tenir en compte les seves opinions i propostes
- Reconeixent formal de l'activitat realitzada (Certificat)
- Acreditació
- Orientació i suport durant el període de voluntariat
- Suport per despeses de transport si fós necessari

Graus de vinculació del voluntari:

S'acostumen a seguir 3 passos en el grau de compromís amb l'entitat:

Primer grau: integració. És el moment en el que la persona voluntària entra en contacte amb l'entitat i se l'acull.

Segon grau: Pertinença. És el període en què està incorporat fent la seva tasca de voluntariat. Es fa el vincle de l'entitat amb la persona voluntària.

Tercer grau: continuïtat. És quan la persona voluntària, a part de desenvolupar la seva tasca, està vinculada amb l'entitat i se sent que en forma part. Sent que es valora la seva feina com a voluntari i que està ajudant a aconseguir els fins de l'entitat.

6. Organització i gestió del voluntariat

Responsable del voluntariat

La responsabilitat del voluntariat recau en la direcció de la Fundació. Així mateix, assignarà una persona referent que serà l'encarregada de fer el seguiment amb la persona voluntària.

La persona referent del voluntariat serà qui farà el seguiment directe del grup de persones voluntàries, i vetllarà per tal que la seva tasca s'emmarqui en els valors de la Fundació Guné. És la persona encarregada d'acompanyar, formar i motivar a les persones voluntàries. La seva tasca requereix compromís i responsabilitat, donant exemple amb les seves accions, inculcant al voluntariat els valors i actituds necessàries per desenvolupar correctament les tasques assignades. Aquesta persona haurà de dedicar temps i espai a les persones voluntàries per tal de poder donar resposta a les seves demandes o dubtes així com per guiar-los en la seva pràctica del voluntariat. La finalitat és aconseguir una línia de treball comú amb els objectius de l'entitat i fins i tot, amb els professionals de l'entitat.

Les funcions de la persona responsable del voluntariat són:

- Captar i orientar a les persones voluntàries
- Informar i representar al voluntariat en tot moment
- Actuar de mediador entre l'entitat i el voluntariat
- Donar cohesió i estabilitat a l'equip de persones voluntàries
- Portar a terme el seguiment de les persones voluntàries
- Facilitar vies de comunicació i participació
- Assignar tasques i funcions al voluntariat
- Proporcionar la formació necessària
- Cuidar i motivar a l'equip
- Organitzar i repartir les tasques
- Realitzar funcions d'administració i gestió
- Propiciar la coordinació amb altres serveis

Coordinació i col·laboració

Les persones voluntàries desenvoluparan la seva tasca en serveis de la Fundació on hi treballen professionals contractats. Per això és necessària una coordinació clara per tal que es creï una relació fluida i una col·laboració mútua, amb la finalitat de garantir el bon funcionament del servei i de tots els programes que es portin a terme.

En aquest sentit es convocaran les reunions, entrevistes, trobades, etc. necessàries per tal de garantir aquesta coordinació

7. Procés de captació del voluntariat

Per a portar a terme el procés de captació del voluntariat adequat es tindrà es portaran a terme els següents passos:

Anàlisi de la realitat

Es realitzarà un anàlisi intern on es valoraran els objectius de l'entitat en aquell moment, els serveis i accions que s'estan portant a terme, i les necessitats de voluntaris.

Definició de necessitats

Abans de sol·licitar voluntaris, la Fundació reflexionarà sobre les necessitats de voluntariat de l'entitat i determinarà:

- a. El perfil del voluntariat
- b. Una definició clara de les tasques
- c. El nombre de persones voluntàries necessàries
- d. L'estructura necessària per desenvolupar la captació
- e. Llocs on trobar els grups de persones amb el perfil desitjat

Desenvolupament de la captació

Estarà en funció del sector o grup de població al que ens dirigim i dels recursos econòmics de l'entitat. Ara bé, es tindrà en compte:

- Definir la necessitat
- Concretar com poden ajudar
- Resoldre dubtes
- Informar sobre com accedir al programa de voluntariat
- Convèncer i motivar
- Mitjans de difusió: es tindrà en compte el boca a boca, el poder explicar el programa a través d'experiències de voluntariat; ràdio, Tv, Premsa; fulletons i cartells; butlletins informatius; Internet (pàgina web, Twitter, Facebook, etc.); captació indirecta (xerrades, conferències, cursos, etc.).

Avaluació

Es realitzarà una avaluació de la captació per saber si s'han aconseguit els resultats esperats: conèixer els resultats obtinguts, conèixer quins factors han influït, analitzar les causes d'aquests factors; analitzar els mitjans per millorar els resultats.

8. Acollida, orientació i acompanyament

El primer contacte de la persona voluntària amb la Fundació així com l'orientació i acompanyament durant tot el període de voluntariat, és fonamental; per això es tindrà en compte

L'Acollida

Es realitza una primera entrevista per donar informació de l'entitat i els serveis i conèixer a la persona voluntària.

Valoració i orientació

Una vegada que la persona voluntària ha pres la decisió de col·laborar amb la Fundació, serà la persona responsable del voluntariat que valorarà la conveniència que aquesta persona participi en un servei o activitat concreta.

Incorporació

En aquest moment es proporciona una sèrie d'informació a la persona voluntària:

- Contracte de voluntariat
- Assegurança (explicar què cobreix i en què consisteix)
- Compensació de despeses
- Projecte marc (on es concretin els objectius, els beneficiaris, recursos de treball disponibles, activitats habituals que es realitzen, entorn).
- Manual de pautes d'actuació (en funció de les tasques a realitzar)

Acompanyament

És un procés continuat, que s'haurà d'anar adaptant en funció de la persona voluntària i la tasca concreta que realitzi.

Els objectius són:

- Implicar, comprometre i integrar al voluntariat
- Motivar a la persona voluntària
- Millorar la qualitat de l'acció
- Supervisar la tasca
- Detectar necessitats del voluntariat
- Fer que la persona voluntària senti l'entitat com a propera, com un suport
- Facilitar al voluntari una persona de referència de la Fundació Guné amb qui poder comptar quan necessiti alguna cosa
- En aquesta etapa anirem acostant a la persona voluntària al servei o activitat, sense oblidar que se senti partícip, integrada i benvinguda". Per això serà necessari:
  - Ensenyar-li les instal·lacions i presentar-li les persones
  - Proporcionar una formació bàsica inicial
  - Promoure la seva identificació amb la Fundació pel que fa a missió i objectius
  - Garantir el recolzament necessari pel desenvolupament de la seva activitat

En aquest procés d'acompanyament ha de ser:

- Orientar sobre la “marxa” del voluntariat, donant pistes per al correcta realització
- de la tasca que se li ha encomanat, ensenyant-li els passos a seguir i la manera de funcionar de la Fundació. La finalitat serà aconseguir l'autonomia de la persona voluntària en la seva acció.
- Motivar en dos sentits: per un costat a utilitzar les seves capacitats i potencialitats i, per un altre, a millorar en aquells aspectes que pugui fallar, ja sigui per falta de pràctica o per desconeixement
- Realitzar un seguiment, entès com un suport al voluntari en el desenvolupament de la seva activitat, oferint-li confiança, ajuda i seguretat.

És important que l'acompanyament sigui durant tot el període de voluntariat i no de forma puntual. També es tindrà en compte l'edat de la persona voluntària i si es fa individual o en grup.

Hi ha diferents maneres de fer aquest reconeixement:

- Proporcionant tots els mitjans necessaris pel bon desenvolupament de l'acció voluntària (informació, formació, etc.)
- Dedicant temps i espais per la trobada i l'intercanvi

El comiat:

Aquest fet pot passar perquè: s'hagi acordat un període concret de voluntariat, la persona voluntària decideixi no continuar el voluntariat o bé, des de l'entitat, es consideri que no s'ha de continuar el voluntariat. És important acompanyar també a la persona voluntària quan finalitzi la seva tasca, tancant aquest procés de forma càlida, acollidora, deixant les portes de l'entitat obertes pel que es consideri oportú.

9. Legislació

Llei del voluntariat. Llei 6/1996 de 15 de gener publicada al BOE 15/1996 de 17/01/1996.
Llei 25/1991 de 13 de desembre, per la qual es crea l'Institut Català de Voluntariat